Lélekpendítés I.

2016/09/20
2016/09/07

A rendszerváltásig a hatvani olvasótáborok változatos témáikkal, újszerű módszereikkel, kritikus hangvételükkel kivívták a korabeli hatalom gyanakvó figyelmét. Érthető, hiszen hazai történelmünk elhallgatott tényeit is megismertették a fiatalokkal, és arra sem volt korábban példa, hogy ilyen körökben a határainkon túli magyar irodalomról rendszeresen, tudatosan szó essék. A kötet bemutatóját szeptember 20-án rendezzük.

A hatvani olvasótáborosok kalandozása a Kárpát-medencében című kötet szakmai és sajtóbemutatóját 2016. szeptember 20-án (kedden) 10 órakor rendezzük az Országos Széchényi Könyvtár VI. emeleti tanácstermében.

A könyvpremier házigazdája: Nagy Attila olvasáskutató, az OSZK nyugalmazott munkatársa

A könyv adatai: Lélekpendítés I. A hatvani olvasótáborosok kalandozása a Kárpát-medencében 1972–2001.
Szerk.: Bacsa Tibor, Kocsis István, Kovács Gábor és Vass György

A kötet ismertetése

Lélekpendítésnek nevezte el Fábián Zoltán (az Írószövetség akkori titkára) 1972-ben azt az új közművelődési és köznevelési kezdeményezést, amit a korabeli fiatal írók (Czakó Gábor, Mózsi Ferenc, Ratkó József, Szentmihályi Szabó Péter, Varga Csaba, Vasy Géza) olvasótábor címen megszerveztek. Az első tábor hazai művelődéstörténetünk új értékét jelentette. A rendszerváltásig ezek a táborok változatos témáikkal, újszerű módszereikkel, kritikus hangvételükkel kivívták a korabeli hatalom gyanakvó figyelmét. Érthető, hiszen hazai történelmünk elhallgatott tényeit is megismertették a fiatalokkal, és arra sem volt korábban példa, hogy ilyen körökben a határainkon túli magyar irodalomról rendszeresen, tudatosan szó essék. A táborok által sugallt önismeret fejlesztése, a valós demokrácia játékszabályainak megismertetése, megismerése ugyancsak szálka volt a hatalom szemében.

A könyv 448 oldalon, hat fejezetben krónikás hitelességgel mutatja be a tábori mozgalom és benne a hatvani olvasótáborok első 25 évét, sok fényképpel és Perei Zoltán grafikáival illusztrálva.

LÉLEKPENDÍTÉS
I.

A hatvani olvasótáborosok kalandozása a Kárpát-medencében 1972-2001.

Hatvan, 2016.

[1]A főszerkesztő Bacsa Tibor az I. fejezetben azokat az írásokat válogatta össze, amelyek felidézik a

táborok létrejöttének körülményeit, céljait, társadalmi küldetésüket, az igen fontos és sajátos pedagógiai módszereit. Példaként említjük néhány „ősbölény” e könyvben olvasható írását: Társadalmi edzőpálya – beszélgetések Bánlaky Pál és Varga Csaba; Kamarás István: Fedőneve olvasótábor; Nagy Attila: Értékmentés az olvasótáborokban; Kocsis István: 35 éves az olvasótábori mozgalom; Lukács László: Mi az olvasótábor?

A II. fejezet címe: A hatvani középiskolás olvasótáborokról 1972–2001, melyben Bacsa Tibor bemutatja a hatvani városi könyvtár által szervezett táborokat. A Nagykökényesen – a táborba hívott neves előadók (pl. Vekerdi László, Montágh Imre, Ratkó József, Zombori Ottó és még sok-sok kiemelkedő vendéget) társaságában – eltöltött tartalmas időt és élményeket felidézve részletesen kitér az utolsó napokon tartott tábori színházi bemutatókra, amelyeknek többnyire ő volt a rendezője. Számot ad az országjáró kirándulásokról, az ötágú síp országaiba irányuló művelődéstörténeti utazásokról, a nagy találkozásokról, mint pl. Pusztakamaráson Sütő Andrással, Kolozsvárott Kányádi Sándorral, Pozsonyban Dobos Lászlóval, Burgenlandban Galambos Ireneus atyával és Szépfalusi Istvánnal, Kárpátalján Balla D. Károllyal és író barátaival, a Vajdaságban Fehér Ferenccel és Csorba Bélával. Ezek az utazások élénk érdeklődésre tartottak számot mindkét oldalon a „szolgálatos fülek” körében is.

A III. fejezetben kapunk képet az 1980 és 1993 között rendezett vasutas olvasótáborokról, amelyekbe a vasútnál dolgozó szülők 5. és 6. osztályos gyerekei kaphattak meghívást. Körükben is a hagyományos olvasótábori módszerekkel dolgoztak, jeles előadókat hívtak, rendszeres kiscsoportos foglalkozásokat tartottak, s minden tábor végén ugyancsak színpadi előadások voltak. Mindenki legnagyobb élménye volt az utolsó három napon megszervezett művelődéstörténeti kirándulás, amelyhez a MÁV különvonatot biztosított a tábornak, és a vagonok már nem csupán közlekedési eszközök, hanem egyben szálláshelyek is voltak.

A IV. fejezetben visszaemlékezéseket olvashatunk az egykori előadóktól, kiscsoport-vezetőktől és táborlakóktól. Külön kiemeljük Az utolsó kismester című írást Kovács Gábor tollából, amely a tábori élmények csokorba szedése mellett emléket állít a tudósVekerdi Lászlónak, aki, amíg tehette, minden évben felejthetetlen előadással ajándékozta meg a táborban összegyűlt hallgatóságot.

Az V. fejezetben a már örökre eltávozott egykori vendégek, kiscsoport-vezetők emlékét idézik fel a szerzők. Végül, a függelékben betűrendbe szedve találjuk mindazoknak a nevét, akik a táborokat folyamatos munkájukkal segítették, előadást tartottak, vagy a táborlakók utazásai során felkeresték őket lakóhelyükön.

A kötet nem csupán az egykori táborlakók, szervezők, vezetők, előadók számára érdekes, hanem jó szívvel ajánlható a könyvtárosok és a pedagógusok együttműködésre kész csoportjainak, valamint a kultúraközvetítő, illetve az ilyen jellegű felsőoktatásban dolgozó szakembereknek. Továbbá mindazoknak, akik érdeklődéssel fordulnak az iskolán kívüli, interaktív, újszerű nevelési kezdeményezések, egyúttal művelődéstörténetünk legutóbbi négy és fél évtizedének (1972–2016) eme érdekes színfoltja felé.

A könyv megrendelhető a KELLO [2] Könyvtárellátó Nonprofit Kft-től, illetve megvásárolható a KELLO Könyváruházában (1054 Budapest, Honvéd u. 5), valamint a hatvani Ady Endre könyvtárban [3] (3000 Hatvan, Radnóti tér 2).

Galéria [4]

2016/09/10 - 11:42

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/lelekpendites-i

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/lelekpendites_cimlap.jpg
[2] http://kello.hu/
[3] http://konyvtarhatvan.hu/
[4] http://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/lelekpendites_i_konyvbemutato
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[6] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek